

Allibereu ja els nostres fills i filles

Pots sortir a passejar el gos tres cops el dia, però no pots sortir a fer una volta de 15 minuts amb el teu fill menor d'edat: la crisi de la Covid-19 s'ha gestionat des de l'adultocentrisme i el classisme

Roger Palà

Els infants viuen un confinament dins el confinament / Foto: ROGER PALÀ

Ja fa més de 15 dies que el Govern espanyol va decretar l'estat d'alarma arran de la pandèmia del coronavirus. Durant aquests 15 dies, la ciutadania s'ha anat adaptant a una mena de **distopia exprés**. Al nostre nou món es parla de confinament, de mascaretes, de guants de làtex, de la corba, dels respiradors que no arriben, de les UCI desbordades, del virus que sobreviu fins a 72 hores sobre el metall... Hem començat, de cop, a viure en un món nou on gairebé ni existeix el procés (tot i que alguns encara ho intenten i, d'aquí a poc, fins i tot els crítics més acèrrims del processisme tindran nostàlgia del procés).

De tot el que ha passat aquests 15 dies, però, hi ha un fet que resulta especialment preocupant: perquè se n'està parlant poc, per com s'ha abordat el tema des de la política oficial i per les repercussions futures que pot tenir per a tota una generació. Estem parlant del **confinament forçós, total, absolut i radical de set milions de nens** a tot l'Estat espanyol. Un confinament molt més estricte que el dels adults (que poden sortir per anar a comprar, a passejar el gos o fins ahir també per anar a la feina encara que no treballassin en un sector essencial). Els infants estan vivint un confinament dins el confinament que, tot i la seva duresa, ha estat assumit de manera

acrítica per la pràctica totalitat de l'arc parlamentari, de dreta a esquerra i de centre a perifèria, i per una gran part de la ciutadania. Molt poques són les veus que l'han qüestionat. I ja toca que ho comencem a fer, perquè hi ha coses que no acaben de quadrar.

En la distopia exprés en la qual estem instal·lats, l'estat d'alarma et permet sortir a passejar el gos tres cops, anar a l'estanc a comprar tabac i, si no pots practicar el teletreball, resulta que fins ahir estaves obligat a anar a la feina, potser fins i tot amb transport públic. Però, tot i això, **no pots sortir a fer una volta de 15 minuts amb el teu fill**, guardant les distàncies de seguretat, un adult per família, sense quedar amb ningú més i sense anar a cap parc. Poques veus han posat sobre la taula aquesta contradicció. Algunes sí: en parlava César Rendueles [en aquesta entrevista](#). Hem assumit que els amos dels gossos són prou responsables per no fer servir els seus animals com a pretext per passar el dia al carrer (i els qui ho fan són multats per les forces de seguretat). En canvi, sembla que les famílies no podem ser prou responsables per sortir amb el nostre fill a fer una volta curta, ni que sigui un cop el dia. **Gossos al carrer, sí; nens al carrer, no.** Aquest seria el resum —esquemàtic i, per tant, inevitablement amb un punt demagògic— de la nostra nova distopia exprés.

Amb això no vull dir que els amos d'animals de companyia no hagin de poder sortir amb el gos de casa. És una mesura del tot lògica, i segur que la immensa majoria dels amos de gossos ho fan amb responsabilitat i seny. **Tampoc no estic animant a fer que ningú se salti les mesures de confinament**, que s'han demostrat efectives per aturar la pandèmia. Però resulta sorprenent que hàgim pensat tant en els animals de companyia i, en canvi, no hàgim pensat gens en els infants i els seus drets.

L'adultocentrisme, el classisme i la crisi del coronavirus

Fa poc parlàvem en un article a CRÍTIC de [l'adultocentrisme](#), elaborat amb la col·laboració d'Escoltes Catalans. Crec que és un article que pren una especial vigència. **L'Estat ha tingut una visió absolutament adultocèntrica d'aquesta crisi.** El decret d'estat d'alarma esmenta diversos cops les mascotes i en cap moment no esmenta els nens i les nenes. I aquesta visió no es restringeix només al Govern espanyol. Ni la Generalitat ni l'Ajuntament de Barcelona, que s'han mostrat crítics en l'aplicació d'alguns punts de l'estat d'alarma, no han destacat per fer propostes alternatives a aquesta situació.

Aquesta visió adultocèntrica està estretament lligada a **una visió classista** a l'hora de dissenyar i d'articular les mesures de confinament. Seria possible que el Poder no hagués pensat en els nens i les nenes perquè els fills i les filles del Poder no han d'exposar-se a viure confinats en pisos de 80, 70 o 50 metres quadrats? Els nens i les nenes catalans i espanyols, especialment a les grans conurbacions urbanes, no viuen en cases amb jardí o pati, ni en xalets com els futbolistes que fan *challenge* a Instagram, sinó en pisos petits, amb sort amb un balcó, molt sovint ni amb això. Per no parlar de les **famílies que viuen en situació d'infrahabitatge**, en habitacions rellogades de pensions o en pisos sobresaturats. Algú ha pensat en les criatures?, es preguntava Esther Vivas [en aquest article](#), apuntant totes aquestes qüestions.

No s'ha calculat prou l'afectació psicològica que tindrà per a milers d'infants estar confinats dins de quatre parets, amb un excés de pantalles, sovint carregats de deures, durant setmanes o mesos. Les conseqüències del coronavirus són molt greus als hospitals, però les conseqüències d'aquesta mesura pel que fa a la salut mental també ho poden ser per a tota una generació d'infants. En [una entrevista a l'"Ara"](#), el psicòleg i educador **Jaume Funes** explicava que "tot plegat es fa des d'una visió adulta que no té en compte els nens i les nenes: ja han passat més de 10 dies i hi ha coses que es podrien revisar. Si som capaços de regular tenint en compte la perspectiva de gènere, també ho hauríem de fer pensant en els infants; ells també són ciutadans, i no fer-ho des d'una perspectiva

bucòlica o protectora”.

Els infants com a bomba de neutrons coronavírica

Els nens i les nenes s’han convertit als ulls de la societat en una mena de **bomba de neutrons del coronavirus**. Com que alguns estudis afirmen que són més immunes al virus i als seus efectes, però poden ser-ne igualment transmissors, hi ha qui els mira com un perill en potència. I, per tant, s’obliga que facin un confinament encara més estricte que la resta de la població. Més encara que aquells avis i àvies que són grup de risc i les víctimes potencials del virus, que poden sortir de casa per fer la compra, anar a l’estanc i a la farmàcia o passejar el seu animal de companyia.

Si hi ha algun grup social que hauria d’estar confinat de debò, aquests haurien de ser els avis i les àvies. I l’Estat hauria de posar tots els mitjans i recursos econòmics perquè aquelles persones més dependents puguin tenir garantida l’alimentació i les seves necessitats bàsiques sense sortir de casa. Però no. Hem decidit confinar radicalment els infants, però potser haurien de ser els adults, i especialment les persones grans, les qui haurien de complir un confinament més estricte. No són pocs els avis i les àvies que aquests dies es passegen pels carrers dels nostres pobles i ciutats fent la compra diàriament i sense gaires mesures de protecció. Però els nens, a diferència dels adults, no tenen veu ni vot i no poden queixar-se.

Però el Govern espanyol no deu veure-ho així. El ministre de Sanitat, Salvador Illa, ha dit una frase que fa pensar: els nens no poden sortir perquè **“són un vector important de transmissió”**. Un pas més en la deshumanització: ja no són criatures que l’Estat ha de cuidar i protegir especialment: són “un vector”. Un vector és un factor matemàtic impersonal, però estem parlant dels nostres fills i filles i de la seva salut mental i emocional.

França o Bèlgica ho fan diferentment

Per sort, des d’alguns estaments es comença a reaccionar. El [Síndic de Greuges](#) ha demanat flexibilitzar la mesura de confinament dels infants. També ho ha fet el Govern d’Aragó. Països com França o Bèlgica ho fan diferentment. Com explicava [aquest article de ‘Criatures’](#), a França, el Govern considera que “les sortides són indispensables per a l’equilibri dels nens”, i per això s’autoritza a anar a espais oberts propers al domicili, tot respectant les distàncies i evitant agrupar-se, és a dir, que no es pot quedar per jugar amb els amics. Les famílies, va explicar el ministre de Sanitat francès, poden sortir amb els seus fills a fer un volt cada dia amb només dues limitacions: el passeig ha de fer-se en un radi d’un quilòmetre al voltant de casa, i només pot durar una hora el dia.

Si som prou madurs com a societat per poder sortir amb els nostres animals de companyia a fer les necessitats de manera ràpida i efectiva, també hauríem de poder fer el mateix amb les sortides dels nens. I, si hi ha d’haver massa gent al carrer amb gossos i nens, podem marcar horaris: **de 8 a 11, els gossos, i d’11 a 13, els nens.** I a la tarda tots a casa.

Ministre Salvador Illa, Govern d’Espanya, Generalitat de Catalunya, ajuntaments del país: **allibereu ja els nostres fills i filles.** Si de debò creieu en els drets dels infants, plantegeu ja aquesta necessitat. D’alternatives, n’hi ha. Si la maleïda corba de contagis comença a aplanar-se, serà el moment de revisar-ho. Són temps de doctrina del xoc, de militarització del llenguatge polític i de pensament únic. Ara, després de 15 dies, en aquesta distopia exprés en la qual estem instal·lats, potser ja és hora d’atrevir-se a pensar diferentment.